Lo Somatent

DIARI REGIONALISTA Y D' AVISOS Y NOTICIAS

Any XIII | Reus Dijous 5 de Maig de 1898 | Núm. 3.540

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

Reus, un mes. . . . . Ptas.
á provincias trimestre. . . . . . . » 3'50
Extranger y Ultramar . . . . » 7
Anuncis, á preus convencionals.

Administració y Redacció
PLASSA DE LA CONSTITUCIÓ, (PORXOS)

PUNTS DE SUSCRIPCIÓ

En la Administració d' aquest diari y en las principals llibrerías d' aquesta ciutat y de fora.
En Barcelona, litografía Mallofré, carrer Junquera, 6.
No 's retornan los originals encara que no 's publiquin.

Farmacia Serra La que paga més contribució de la provincia
FARMACIA OBERTA TOTA LA NIT
Arrabal Santa Anna, número 80, prop á la plassa de Catalunya

SECCIÓ DOCTRINAL

No farém res

Desditxada Espanya! Mentres los braus mariners de la escuadra de Filipinas han buscat per tomba la profondidat del mar emportantse ab ells la bandera dels colors de l' or y la sanch á fí de que no taqués la seva puresa las mans del enemich y vencedor, aquí á Espanya, pera plorar la memoria d' aquells, se celebra en lo Palau de las lleys una indigna comedia, organisada pels principals homes dels partits, ab la excusa d' exigir responsabilitats als gobernants y ajudats per la prempsa que ells mangoneigen ¡hipocritas!.

Ni ab un ni ab altres res no hi lliga mes que la calitat de subdits del Estat. Per lo tant no intentém defensarlos, ja que per las nostras ideas lo régimen de Gobern del Estat espanyol no 'ns afecta directament y ni sisquera nos mereix cap simpatia.

Mes si que hem de dir, que en circunstancias com las actuals, es ridícul que l' interés de partit s' interposi al de la nació, continuant la farsa que nos ha portat un dia tan fatal com lo del darrer diumenge; y es poch patriotich lo voler exigir unas responsabilitats que encara que existeixin no s' han de fer efectivas fins després de la guerra, donant lloch y peu á que la opinió pública tan facil d' extraviar, se formi *á priori* opinions que mes aviat han de ser en perjudici d' Espanya que contra las personalitats á qui vagin dirigidas.

L' enemich que avuy te en *jaque* á Filipinas y Cuba y que demá hi pot tenir á Puerto-Rico, Canarias, Balears y fins algunas importants plassas marítimas de la peninsula, no es tan despreciable que 's puguin pendre la llibertat certs elements espanyols de malgastar lo temps en paraulas, ó emplearlo en procurar fomentar la desunió de tots los elements ab que compte Espanya, que junts y units poden constituir forta valla á la ambició dels yankees mentres que disgregats y desunits sols contribuirán á donarloshi alé y á ferlos mes atrevits.

Repetint en tan crítica ocasió que 'ls prohoms de la Restauració borbónica han sigut funestos y afalagant al poble ab que ha d' exercir la seva soberania, com fent constar que las imprevisions dels directors de la guerra nos fan esperar novas derrotas, lo unich resultat practich que s' opté es envalentonar als yankees.

Y 'ns dol mes aquesta actitut dels partits perque estém convensuts de que en un país que no s' hi han pogut arrelar las conquestas de la democracia, que 'l sufragi universal no s' ha sapigut utilisar y la lley de jurats no es prou compresa en temps de pau, menos s' han de mesurar las consecuencias que deixantse portar de la impresió momentánea, han de motivar lo que cada hú s' aplegui sota la seva bandera y 's deixi sens defensa á la que avuy per avuy á tots nos interessa apoyar.

No, los sabres de Madrid fan mes que fer callar als patriotas que cridan «¡Visca Espanya», contenen per la forsa lo que 's desboquin las passions y que als mals y víctimas de fora hi tinguém d' afegir los de casa.

Callin donchs los ambiciosos; que la cuestió que 's ventila en los mars d' orients y occident es de vida ó mort pera 'l país productor y pera tots nosaltres.

Després que vingui l' exámen de comptes y si hi há traydors que se 'ls jutgi ab tot rigor, que no serém pas nosaltres qui demanarém clemencia ni qui menos responsabilitats ha de tractar exigir.

Pero avuy lo patriótich, lo practich, lo únich que pot contribuhir á la nostra salvació es presentarnos units devant del enemich, y no contribuhir ab discordias interiors al triomf del enemich d' Espanya.

Sitis de Manila

Desde l' any 1671, en que Legazpi prengué solemne posició de Manila com capital del arxipiélach, ha sofert aquella ciutat los següents sitis:

1273.—Poch després de la mort de Legazpi, sent gobernador Guido de Lavanares, lo famós pirata xino Li-Ma-Hong projectá apoderarse de Manila y enviá primer contra ella á son llochtinent Sioco, rebutjat aquest, acut Li-Ma-Hong en persona, y logra apoderarse de la ciutat, pero la guarnició, refugiada en la fortalesa, lo rebutja, y fent una sortida, lo derrota, obligantli á reembarcarse ab perdua de 200 homes, distinginse notablement en aquets successos Joan de Salcedo, anomenat l' Hernán Cortés de Filipinas.

1693.—Los xinos, habitants en Manila, conspiran contra la soberania d' Espanya, se reuneixen fora de la ciutat y li posan siti per la part de terra, sent rebutjats per lo gobernador don Pere Bravo de Acuña, lo cual los hi causá 23.000, baixas sent los pochs que quedaren ab vida tirats á galeras.

1609.—Gobernant don Joan de Silva, bloquejan los holandesos á Manila.

Dels cinch barcos que componian sa escuadra, tres foren tirats á pico, retirantse los altres dos. Alcansats de nou á Playa-Honda (Zambales), foren completament derrotats.

1762.—Lo 18 de Septembre, sent gobernador interí lo débil é irresolut americá don Manuel Anton Rojo, arquebisbe de Manila, lo cual ignoraba la ruptura de hostilitats entre Espanya é Inglaterra, se presentan frente á la capital del arxipiélach 16 navíos inglesos ab 7000 homes, desembarcant aquets la nit del 23 al mando del general Draper, y sitiant la ciutat, defensada tant sols per 300 soldats.

Després de disparar 6.000 bombas y 30.000, balas Draper y l' almirant Cornik intimaren la rendició, negantse á ella lo célebre don Simó de Anda, reconegut per gefe per los soldats y per frares al veure la fluixetat d' ánim del gobernador Rojo.

Per la traició dels gefes Foller, francés, y Arendain, nort-americá, que 's posaren al servey dels inglesos, aquets s' apoderaren de la ciutat.

Don Simó de Anda, que s' escapá en un esquife tripulat per cuatre indios, predicá la guerra santa, formá un exércit de naturals, y ajudat per aquets, posá á sa vegada siti á Manila, ab tals alientos, que aquesta anava á rendirse en 1764, cuant se firmá la pau entre Espanya é Inglaterra, entrant en Manila Anda en Mars de dit any, sent rebut ab delirant entussiasme y confirmat després per lo gobern de Madrid en lo cárrech de gobernador general de Filipinas.

L' iniciat per la poderosa escuadra del comodoro Derwey, sia cualsevol lo resultat de la lluyta empresa, passará á la historia com exemple de lo que pot l' heroisme dels marinos espanyols, que han desafiat sobre sos débils barcos tot lo poder destructor de las grans máquinas de guerra que la moderna industria naval ha posat en los mars.

ARTS Y LLETRAS

La Granota

Jo ho diu un adagi: «Llavis tancats pensaments amagats». Per aixó durant molt de temps ningú va sapiguer ni tant sols sospitar que en Jordi aymava á la pubilla de can Granot, ó sigui á la Granota, aixís l' anomenavan en lo poble atents al renóm dels de casa seva. Y tampoch ningú coneixía l' estimació de la Granota per en Jordi; y encare resta dir que ni éll ni ella havían gosat á dírseho. Y duptavan si eran correspostos. Abdos se feyan la mateixa pregunta: ¿m' estimará? y per més que esbrinavan lo que d' un y altre pogueren arreplegar, no 'n treyen l' aygua clara. Com mes anava més fosch ho veyan, semblava que reculessin en lloch d' avansar malgrat los seus esforsos per sortir de la boyra, del dubte.

Y caminavan poch-á-poch un envers del altre, com si tinguessin por de perdrers errant de camí. Y al trobarse front á front, sempre feyan lo mateix, no obstant los seus desitjos per confessarse sa estimació, deixavan perdre 'l moment oportú, fins los hi sabia greu, se feyan lo distrets, mancántloshi coratje per mirarse ni tan sols de reull.

L' un y l' altre per por d' un desengany no gosavan revelarse son amor, amor primerench nascut y covat en llurs cors sense adonarsen d' ensá aquell dia que en Jordi feu fugir á una colla de baylets que 's burlavan de la Granota, retrayentli 'l seu renóm, y fentli befa perque havía esberlat lo canti.

—Tan gran y va á la font y trenca 'l cantí... ela... ela... la Granota!...—Ella pobreta, avergonyida y confosa, y 'ls brivalls rihent tot fent ganyotas.

Forsa greu li va saber á en Jordi no fossin homes en lloch de noys los que 's burlaren de la Granota.

Haurían vist allavoras quí era éll: d' una empenta n' hauría malmés quatre y á tots los hauría fet voltejar per l' ayre com feya ab las campanas. Aquest pensament l' havía reprès molts cops trobantse dalt del campanar ahont passava molt de temps, mes del que li calía per son ofici de campaner.

Al comensament ni ell mateix se donava compte de lo que feya, ho feya com un entreteniment, era una tafanería. Volía sapiguer si aquells xicots tornarían á amohinar á la pubilla de can Granot.

Cap brivall li deya res ofensiu: mes en Jordi sens mancar cap dematí tornava á vigilar del campanar estant, y no 's movía fins á véurela anar y vindre de la font y ficarse á casa seva.

Y tornava á la mateixa. ¡Ah si haguessin sigut homes en lloch de noys!... Y com si esperés aquesta transformació, se ficsava ab mes delé en tots los carrers del poble y mes encare en lo camí de la font. No sols ab curiositat com ho feya 'ls primers dias y més tart ab interès, sino ansiós, famolench, desitjant que algú faltés á la Granota.

¡Quin plaher me donaría!—Exclamava enfebrat en sas suposicions—si un home la ofengués, ó quatre ó un reguitzém, aixó ray. A tots los esmicolava fins á deixarlos xafats y aixuts de sanch com los rahims á la prempsa.

Y ja s' hi veya, baixant de vuyt en vuyt los esglahons del campanar y ab una gambada anarsen ahont fos la Granota. Y després ja estava fet, tothom parlaría d' ell, lo tindrían per un valent y alashoras no li mancaría coratje per dirli: jo t' estimo. Y es de creure que ella agrahida, li corresponguès. Mes tant per tant, ¿quí era ell per festejarla? Un pelat, un no ningú, un campaner, y ella era, la pubilla de can Granot, tenía terras, masías, diners y era la fadrina més maca de tot lo poble.

* * *

Desde aquell dia de la trencadissa del cantí ensá, la Granota no 's pogué treure de la pensa á en Jordi. Aviat va sentir quelcom més que agrahiment. Creya

tindre ab lo campaner un deute, un deute molt gran, y volía pagarli, mes no trobava com ferho. Y com si aquell recor fos una llevor va anar germinant, germinant fins á florir aquell amor en poncella que no gosava descloures...

Tan aviat com en Jordi se 'n adoná que la Granota cosía al balcó de casa seva, pujá corrents al campanar y arresserat ab la campana, palplantat per por de cridar l' atenció, embadalit contemplant á la seva estimada, restá molt de temps quiet, tan quiet com si hagués sigut de pedra.

Desde 'l seu amagatall, veya perfectament à ella y fins si á estonas cantava, sentía sa veu dolsa, feble, molt feble com si baixés del cel...

De sopte tot ell tremolá de goig. ¡Ah, vatùa 'l mon! —exclama— las ensopegada Jordi. y tot just avuy, bon dia, es diumenge, y hi ha forsa gent á la plassa. Es cop segur, no t' erras no, pit y tora. Tú farás lo que cap fadrí del poble ha pogut fer; molts s' han esvanit de ferho, mes han reculat, s' hān desdit devant del perill.

Y aquest recort lo referma mes encare en lo seu propósit. Y sens repensarshi gens, cregut que tot lo que anava à fer lo sublimisava y engrandía als ulls de tothom, veyentse triomfant y admirat de la Granota, s' enfila agafantse per las escletxas de las pedras y bordisos fins al cap d' amunt de la taulada del campanar, fins al cím mateix ahont eixía la creu. Y un cop á dalt, dret, se repenja per equilibrarse en là creu, s' agafa á la mateixa ab una má y ab l' altra 's treu la barretina y bellugantla com si 's despedís d' algú, anavá á cridar per ferse veure, quan sent la veu eslaynida de la Granota que li diu que baixi per amor de Deu, per lo que més estimi, que baixi, que baixi...

No sap qué fer, lluyta un moment, sent un formigor per tot lo cos, com si aquella veu penetrés dins.. molt endins...

Los crits de la Granota, pujavan barrejats ab las aclamacions y aplaudiments de la gent del poble.

Conmogut per tot alló oblida fins lo perill, no veya mes que á la Granota, y quan s' adoná que ella plorava, quan tothom reya, sent al cor una sobtregada molt forta.

Era tota una revelació, tota una prometensa d' amor ab penyoras de llágrimas y sentiments de mare. Aixís—pensá—li hauría dit la seva si visqués ¡baixa, baixa per amor de Deu...

Los ulls se li entelan, vol plorar y vol riure, súa, tremola, li roda 'l cap, é inconscient se desfá de la creu rellisca y cau......

A terra encare arriba ab un alé de vida, gira 'ls ulls vers lo balcó de la Granota... y l' ánima li fuig cap enllá...

HORTENSI GÜELL.

Madrid, 98.

CRÓNICA

OBSERVACIONS METEOROLÓGICAS del dia 4 d' Maig de 1898

FACILITADAS PER D. RAMON GISPERT

HORAS d' observació	BARÓMETRE aneroide	GRAU d' humitat	PLUJA en 24 horas	AYGUA evap. en 24 h.	ESTAT del cel	OBSER. particular
9 m. 3 t.	756 757	68 69	'	5'7	Ras	

HORAS d' observació	TEMPERATURAS			VENTS	NUVOLS	
	Maxima	Minim.	Term. tipo	direccio	classe	can
9 m. 3 t.	Sol. . . 34 Sombra 22	13	17 20	S. S	Cumul	0'3 0'4

Tot sovint nos queixém del alt preu en que 's posan alguns articles de primera necesitat y molt pocas vegadas indiquém cap mida que puga afavorirlos.

Avuy donchs que 'ls vehins aixecan mes dolorosas sas queixas perque al repesar la mercadería comprada hi troban falta de pés, nos permetém cridar l' atenció del Municipi á fí de que tassi algo encaminat à evitar aquest abús.

Es arribada l' hora de que 'ls senyors tinents d' Alcalde passin visitas d' inspecció en las tendas y botigas dels seus respectius barris, que á las Carnicerias s' exerceixi mes vigilancia y de castigar ab forta ma al industrial ó botiguer que se li comprobi irregularitat en lo pes de la mercadería venuda.

Reclaman midas tant extremas la miseria que s' avehina, la crissis actual y la manera que s' encareixen certa classe d' articles de primera necessitat.

—

Lo ministre de Foment feu saber per telegrafo á totas las Universitats è instituts de segona ensenyansa que 'l gobern donavaahir mateix per acabat l' actual curs.

Per aquest motiu ahir ja no hi hagué classes en nostre Institut local y 'ls estudiants ja no s' acostarán á las aulas fins lo díaen que estigan senyalats los seus examens.

—

Son en bon número los nostres vehins que aprofitant lo temps primaveral que aquestos dias regna s' arriban fins á la «Basa nova» ó á la «Boca de la mina» y de pas contemplan la activitat ab que 's travalla en la construcció del Manicomi que s' aixeca en aquells encontorns.

—

La Diputació provincial de Barcelona en la sessió que va celebrar ans d' ahir, entre varis importants acorts prengué lo següent:

«Prohibició de la exportació de cereals y sas farinas fins á la nova collita, després establiment d' un dret d' exportació, que 's regularía tenint en compte la abundancia ó escassés d' aquells productes, lo cambi sobre l' extranjer y un prudent preu remunerador dels mateixos productes, essent aplicable també l' expressat dret á las primeras materias destinadas á la industria, ab l' objecte de compensar las baixas en la recaudació per drets d' importació».

—

Acaba de publicarse una nova obra del incansable propagandista de la ensenyansa catalana En Francisco Flos y Calcat que porta per títol «Promptuari de la escritura catalana». En ella son autor dona reglas prácticas per escriure correctament la nostra llengua pera l' ús de las escolas elementals. La carencia d' obras superiors que 's dedican al mateix objecte y 'l criteri y coneixements que demostra 'l senyor Flos en aquesta materia, fa que son llibre sía recomenable per tothom. De bon grat desitjaríam que 'ls mestres de primera ensenyansa l' adoptessin com obra de text á fi de que sos deixebles tinguessin ideas claras y fonamentadas del catalá avans que las imposicions dels plans y rutinas oficials corrompessin com are sas tendras inteligencias posantlos en una sensible inferioritat de cultura respecte als nascuts en altras terras de la península.

En lo llibre de que 'ns ocupém trobarán nocions d' Ortología y Ortografía, reglas pera l' ús dels signes de puntuació y atinats exercicis prácticbs que al mateix temps son trossos escullits de la literatura catalana y molts d' ells máximas morals y patriotas: tot aixó exposat ordenadament en 190 substanciosas planas.

Felicitém al senyor Flos per son nou llibre y li agrahím l' envío del exemplar que 'ns ha dedicat.

—

Per no haverse reunit prou número de senyors regidors ahir no va poguer celebrar sessió de primera convocatoria nostre Excm. Ajuntament.

—

L' alsa dels càmbis ab l' extranjer ha motivat una verdadera invasió d' extranjers desitjosos de visitar á Espanya, aprofitant la baratura de la moneda nacional.

—

Segons llegím, totas las Cambras de Comers d' Espanya han telegrafiat al ministre d' Hisenda encareixent la necessitat de que 's paguin en pessetas los interessos del Deute, en vista del alsa dels cambis desde que 's declará oficialment la guerra ab los Estats Units.

—

Aquí va un rasgo característich d' un velent baturro.

Estava llegint aquest un article d' un periódich que tractava del conflicte hispano-americá, y que acabava ab las paraulas «Estados Unidos».

Al llegir aquestas paraulas, lo baturro 's quedá pensatiu y pronunciant en son dialecte «Estaus Unios, Estaus Unios», y en un moment de verdadera indignació, estirá son ganivet y manejantlo molt significativament digué: «Estaus Unios. ¡Ridiós, si nos dejaran hacer á nosotros que pronto iriamos á separasus.»

—

A cent quinze arriba 'l número de composicions que s' han rebut pera 'l certàmen que celebrará la «Associació Catalanista de Lleyda» 'l dia 13 del corrent, haventse reunit ja 'l Jurat calificador pera comensar á examinarlas y emetre després lo seu fallo.

—

En la Administració de Consums d' aquesta ciutat, se recaudaren per diferentes especies, en lo dia d' ahir la cantitat de 1106'74 pessetes.

—

En lo funest combat que han sostingut á Filipinas las escuadras espanyola y yankee probablement haurán mort varis fills de Sabadell. Segons noticias fidedignas, á borde del barco insignia «Reina Cristina» hi añavan lo cabo primer Joan Turu Clerch, condecorat ab la Creu roja del Mérit militar pensionada, y 'l soldat Joseph Ribell Jaumeandreu, y en lo «Isla de Cuba» lo soldat corneta Joseph Segura (a) *Hortolá*, los tres d' aquella ciutat.

—

Dimars doná 'l senyor Trías la última de las conferencias que ha vingut dedicant tot aquest curs al estudi del Dret civil de Catalunya.

Tractá de la edat, sexe, malaltía y conducta del individuo, com á causas modificativas de la capacitat d' obrar del home, fent en totas y cada una d' ellas un detallat análissis de nostra llegislació especial, de las innovacions introduhidas pel Códich civil, y del estat jurídich que resulta à Catalunya de la combinació d' abduas llegislacions en aquellas cuestions en que, per no ser antitéticas, poden combinarse.

Al acabar s' excusá de no haver donat més extensió al curs, desenrotllant tot lo programa que s' havía ficsat, perque las circunstancias li impedían sense prometre. com tots los concurrents desitjavan, que las continués donant lo curs vinent.

Las conferencias donadas per una banda proban la necessitat absoluta de que s' ensenyi en nostra Universitat lo Dret de Catalunya y la profunditat y carinyo ab que 'l senyor Trías ha tractat materia tan important pera nostra patria, demostra per altra part que ningú mès indicat que éll pera repéndrelas l' any vinent. Per de prompte, may se li podrá agrahir prou al Sr. Trías lo molt que ha fet ja per nostre Dret y per nostra joventut.

ESCORIAS THOMAS.—Vegis l' anunci de la quarta plana. Dirigirse á casa Gambús, carrer de Vilá (Bou) 12.

SECCIÓ OFICIAL

Alcaldía Constitucional de la ciutat de Reus

Don Joseph María Borrás Sardá, Alcalde President del excelentíssim Ajuntament Constitucional d' aquesta ciutat.

Faig sapiguer: Que l' Excma. Comissió Mixta de Reclutament al revisar lo dia 29 del passat Abril las resolucions dictadas per aquest Ajuntament en los expedients instruhits pera l' exempció del servey militar ha dictat los fallos que á continuació s' expressan.

REEMPLÁS DE 1897.

Exceptuats

244 Joaquím Auqué Salvadó, 242 Frederich Barba Ferrater, 85 Francisco Batlle Ferré, 370 Joan Batlle Parés, 248 Joan Batista Ximenez, 276 Francisco Binefa Salas, 115 Joseph Casas Monsó, 338 Joseph Cavallé Muixí, 330 Frederich Closa Nolla, 265 Frederich Company Gelambí, 96 Gabriel Compte Guasch, 241 Joseph Durán Gotsems, 108 Artur Escolá Martí, 336 Ramón Fábregas Balañá, 141 Joaquím Farnós Cavallé, 312 Isidro Ferré Cardeñas, 314 Joseph Fortuny Balsells, 118 Miquel Franch Escolá, 390 Manel García Capdevila, 186 Isidro Golarons Mercadé, 142 Antón Lavila Abat, 292 Aniceto Llorens, 135 Joan Marca Tomás, 269 Antonino Marsal Rosell, 378 Joseph Monclús Maciá, 252 Jaume Monné Mercadé, 146 Manel Montañé Goria, 250 Anton Nieto Navarro, 127 Joseph Nogués Ferré, 398 Joseph Pedret Millan. 381 Pau Pons Veciana, 128 Anton Puig Bergalló, 348 Pau Ramón Llagostera, 247 Joseph Ramón Salvat, 296 Antón Ribas Comas, 361 Antón Salvadó Roqueras, 40 Ramón Salvat Salvat, 46 Joseph Sans Fort, 288 Joaquím Sardá Pinent, 360 Pere Savé Argilaga, 305 Antón Serra Montpeó, 230 Antón Sugrañes Gaya, 13 Domingo Sugrañes Gras, 494 Anton Torrell Olivé, 267 Francisco Vallés Badía, 196 Joseph Vallverdú Mariné, 226 Ricart Vidal Fortuny, 353 Enrich Vidal Mir, 74 Pere Isern Vallverdú, 165 Emili Mas Pena, 271 Santiago Trillas Gras.

Curts de talla

75 Joan Boltó Just, 157 Sebastiá Capdevila Alsá, 36 Francisco Ferré Balagué, 281 Enrich Vaqué Salvadó, 264 Ramon Anglés Guasch.

Inútils temporalment

18 Pau Bagel Olivé, 4 Joan Borrull Vicenta, 15 Pere Canyellas Figueras, 258 Vicens Fort Cort. 24 Rafel Grau Domenech, 238 Daniel Montaner Rabassa, 315 Lleó Ferrer Girona, 49 Ramon M.ª Pié Rosas, 79 Joan Sanjuan Batalla, 278 Pere Sardà Bulló, 303 Lluís Solanas Ferré, 98 Joan Torrell Roset, 319 Joan Vallverdú Roig.

Soldats mentres no 's justifiqui la existencia del germá en l' exèrcit.

9 Pau Brió Mestres, 210 Anton Domingo Albareda, 201 Melxor Juanpere Juncosa, 250 Tomás Pamies Guasch, 189 Joseph Ral Gené, 301 Miquel Ripoll Fortuny.

Pendents fins lo dia 10 del actual

386 Tomás Gaspá Ferré, 220 Joseph Llobet Ferrando, 56 Joseph Vaqué.

(*Continuará.*)

Registre civil

del dia 3 de Maig de 1898

Naixements

Cap.

Matrimonis

Cap.

Defuncions

Fransisca Joanpere Ferré, 3 anys, San Roch 13.

SECCIO RELIGIOSA

Sant d' avuy.—La Conversió de Sant Agustí.
Sant de demá.—Sant Joan Ante-Portam-Latinam.

SECCIÓ COMERCIAL

J. Marsans Rof

Representant: JOAQUIM SOCIATS

CARRER SANTA ANNA, 26.—REUS

Ultima hora de la Bolsa de Barcelona á las 4 de la tarde d' ahir:

Interior	42'70	Filipinas	
Exterior	60'80	Aduanas	66'
Amortisable	'	Cubas 1886	55'50
Fransas	16'60	Cubas 1890	45'
Norts	19'05	Obs. 6 0|0 Fransa	69'
Exterior París	30'50	Obs. 3 0|0 »	32'

GIROS

París	103'	Londres	52'

Se reben ordres de Bolsa pera Barcelona, Madrid y París.

Descompte de cupons, compra y venda al comptat y per compte agé de tota classe de valors, compra de monedas y billets de tots los paissos.

BOLSI DE REUS

Cotisacions realisadas en lo dia d' ahir à Barcelona facilitadas per lo corredor en aquesta ciutat D. Antoni Demestre.

Interior	42'80	Cubas del 86	55'62
Exterior	60'80	Cubas del 90	46'
Colonial	40'	Aduanas	66'
Norts	19 05	Oblg. 5 p 0|0 Almansa	65'50
Fransas	16'60	Id. 3 p 0|0 Fransa	32'
Filipinas	55'		

PARÍS

Exterior	31'	Norts	'

GIROS

París	103'	Londres	52'

Se reben ordres pera operacions de Bolsa. Compra y venda de tota classe de valors cotizables en Bolsa. Descompte de cupons y compra de monedas d' or de tots los paissos.

Cambis corrents en o dia d' ahir en aquesta plassa facilitats per los corredors de comers D. Joan Vallés Sureda, D. Joan Lauradó Prats, don Joan Vallés Vallduví y D. Francisco Prius Demestre.

Londres á 90 dias fetxa.	'	diner
» á » vista.	'	»
París à »	'	operacions
Marsella á 30 » »	'	

VALORS LOCALS	DINER	PAPER.	OPER.
ACCIONS	0|0	0|0	0|0
Gas Reusense.		750	
Industrial Harinera. . .		500	
Banch de Reus.		475	
Manufacturera de Algodon.		400	
C.ª Reusense de Tranvias, privilegiadas al 5 per cent.	150		

Moviment del port de Tarragona

Entradas del dia 3

De Port-Vendres en 3 dias pail. francés «Alphonse et Marie», de 63 ts., ab bocoys buyts, consignat á don Anton Mariné.

De Málaga y esc. en 6 dias v. «Grao», de 1.019 toneladas, ab efectes, consignat á don Anton Mas.

Despatxadas

Pera Malgrat, l. «Veloz» ab lastre.
Pera Cette y Génova, v. «Grao», ab carga general.

Barcos á la carga

Dijous 5

Pera Niza y Génova vapor «Unione» que despatxan los senyors Casaseca y Terré.

Pera Bilbao y esc. (fent la de Pobla) vapor «Gijón», que despatxan los senyors Fills de Benigne Lopez.

Bera Bilbao y escalas vapor «Cabo Nao», consignatari don Marián Peres.

Divendres 6

Pera Liverpool vapor «Soto», consignataris senyors Mac Andrews y C.ª

Pera Valencia y Cullera vapor «Cervantes», son consignatari don Joseph M.ª Ricomá.

Pera Cette y Marsella vapor «Cabo Creux», consignatari don Marián Peres.

Pera Londres y Amberes vapor «Pelayo», consignataris senyors Mac-Andrews y C.ª

Dissapte 7

Pera Cette vapor «Luís Barre», que despatxan los senyors don Tomás Ramón y C.ª

Pera Cette vapor «Comercio», que despatxan los senyors Casaseca y Terré.

Dimars 10

Pera Marsella, Niza y Génova vapor «Jávita», que despatxa don Anton Más.

***

Pera Christiania, Christiansand, Arendal, Stavanger, Bergen, Aalesund, Christiansund y Trondhjem, admetent carga pera aquestos ports y demés de Noruega, sortirá lo dia 12 lo vapor «Sevilla» que despatxan los Srs. Boada germans.

Pera Marsella, Gothemburg, Copenhagen, Stockholm, Christiania, Bergern, Malmó, Helsingborg, Norrkóping, Gefle, Sundswall, Stettin, Danzig, Koeninsberg, Libau, Riga y demés ports de Suecia, Noruega, Dinamarca, Alemanya y Russia, estará á la carga lo dia 12 lo vapor «Italia», que despatxan los Srs. Boada germans.

Pera Burdeos, Helsingfors, Abo, Hangó, Borgavisa, Kotka, Víborg, Fredíkshamn, Nystad, Raumó, Björneborg, Kristinestad, Vasa, Jakobstad, Gamla, Karleby, Uleaborg, San Petersburg y Reval; y pera Moskow, Warschau y Nischni Nowgorod, á flete corrido via San Petersburg, sortirá del 15 al 17 de Maig lo vapor «Titania», que despatxan los senyors Boada Germans.

ANUNCIS PARTICULARS

Errors que deuhen desvaneixers.

Cap remey, ja sia untura, pegat, ó altre, pot curar ni una sola hernia sisquera.

Totas las celebritats médicas, aixís nacionals com extanjeras, están contestes, y ma llarga práctica m' ho ha demostrat, que **la curació de las hernias perteneix única y exclusivament al art mecánich**, acompanyat dels coneixements anatómichs suficients.

No deu confiarse en las benas ni en los braguers anomenats sense ressorts, ni ferros, ni acers, donchs á aquestos se deu la major part de las defuncions que ocurreixen per hernias estranguladas, en raho á ser insuficients pera contenir las hernias.

Molts son los que venen braguers; molt pochs los que saben colocarlos; rarissims los que coneixen lo que es una hernia.

A LAS MARES

Avans de sacrificar á vostres fills ab una vena, bruta, incómoda y perillosa, consulteu ab vostre metje, ab seguretat vos dirá que pera la curació de vostres petitets, lo remey mes prompte, segur, net, fácil, cómodo y económich, es lo bragueret de **cautchouc** ab ressort, testimoniantho aixis lo número ja important de criaturas curadas per tal medi, durant lo temps de ma permanencia en aquesta ciutat.

Tirants Omoplátichs pera evitar lo carregament d' espatllas.

Faixas hipogástricas pera corretjir la obesitat, dilatació y abultament del ventre.

JOSEPH PUJOL

cirurjiá especialista en lo tractament de las hernias ab llarchs anys de práctica en la casa de D. Joseph Clausolles de Barcelona. Establiment «La Cruz Roja».

REUS.—PLASSA DE PRIM.—REUS

ULTIMA HORA

Madrid 4.

Lo senyor Montero Ríos ha conferenciat ab la reina regent.

Si be s' aguarda reserva sobre lo tractat se sap que 'l referit senyor digué que no creya viable cap gobern lliberal nou, per cual motiu considerava inùtil sacrificarse entrant en un nou gabinet presidit per lo senyor Sagasta.

Avans de la entrevista ab la reina lo senyor Montero Ríos havía conferenciat ab lo senyor Gamazo.

—Lo general Martinez Campos, exercint de Mentor dels ministres, assistí á la reunió que ahir celebraren aquets, aconsellantloshi molt rigor pera dominar los motins que van estallant en provincias.

Martinez Campos havía celebrat avans una entrevista ab lo general Weyler.

Puch assegurar que abdós generals no arribaren á un acort.

—Telegrafían de Londres que l' embaixador d' Alemania en aquella capital rebé de son emperador un despaig á mitja nit.

Desseguida lo enviá al primer ministre marquès de Salisbury, ab l' ordre de que 'l despertessin si ja 's trobava al llit.

Se creu que 'l despaig se troba relacionat ab los successos de Filipinas, que revesteixen especial gravetat.

—S' assegura que la Reina Regent d' Espanya ha dirigit al Papa un telégrama donantli compte de lo ocorregut á Cavite y afegint que Espanya se troba tranquila y resolta á resistir fins l' últim extrèm.

La Reyna demana la bendició de Lleó XIII pera 'ls soldats espanyols.

—Comunica 'l Gobern lo següent parte oficial de la Habana:

Un acorassat nortamericá feu ahir cuatre disparos de canó sobre 'l batalló de Canarias que patrullava per la costa.

No 'ns feu cap baixa, retirantse inmediatament lo barco enemich.

Ahir alguns barcos bloquejadors marxaren ab rumbo d' Est á Norest deixant alguns barcos devant del litoral pero fora del alcans de nostras baterías.

—Ha circulat lo rumor de que la escuadra espanyola que sortí de Cabo Verde ha arribat sense novetat á Puerto Rico.

—Telegrafían de la Habana al «Heraldo de Madrid» que las noticias publicadas en los suplements de la prempsa d' aquella capital donant compte del combat de Cavite han produhit gran entussiasme.

Lo poble desitja que apareixi la escuadra dels Estats Units pera venjar als héroes de Cavite.

A Cuba fins are ha fet poch efecte 'l bloqueig, puig únicament ha conseguit encarir algo las substancias.

Los ánims continúan molt serens.

Causa alguna molestia la dificultat de comunicacions, sobre tot ab Madrid.

—Diu un altre cablegrama que ha rebut l' «Heraldo» que hi ha més de cinch mil persones que solicitan passatje á bordo del trassatlántich «Lafayette».

Se creu que encare que surti no trobará port.

Lo general Blanco ha publicat un bando donant per acabada la tregua.

Lo comandant del barco inglés «Talhoc» ha telegrafiat à son Gobern que es inexacte que corri perill la Habana.

Las noticias de la guerra careixen d' interés.

Será nombrat president del Congrés insular lo Giberga; del Senat lo Sr. Bruzón y gebernador de la Habana lo Sr. Castro.

—Telegrafían de Londres que per la vía de Hong-Kong s' han rebut las següents noticias:

Sense detalls de lo ocorregut à Filipinas, essent inexacte que 'ls americans amarressin lo cable.

Quan lo comodoro americá sortí de la bahía de Manila s' emportà dos barcos rapidíssims, de modo que avuy s' espera l' arribada d' un de dits barcos ab informes detallats del combat.

Telégramas particulars de «Lo Somatent»

Madrid 4, 7'40 vespre.

La Comissió de pressupostos ha donat dictámen y ha quedat aprobat suprimint l' any de contribució que 'l Ministre d' Hisenda demanava á la bestreta y que 'ls contribuyents tenían que reintegrarse en 10 anys.

Pera compensar la baixa d' aquest ingrés que entrava en lo cálcul del Ministeri, la Comissió ha acordat carregar ab un 20 per cent tota classe de contribucions á escepció del impost de Consums.

Donat lo mal efecte que 'l plan de Puigcerver causava à l' agricultor que es sempre 'l que mes carrega, la Comissió ha cregut que aceptarían la seva esmena als Pressupostos del Estat.

Madrid 4, 10'15 nit.

Un telégrama de Hong-Kong diu que 'ls cabecillas de Filipinas esperan que l' almirant yankee los cridi à Manila, pera constituhir un gobern independent. Han ocorregut, no obstant, graves disensions. Alguns pensan ser enganyats, creyent que 'ls yankees s' apoderarán de l' isla sense conseguir l' independencia.

Lo Corresponsal.

Imp. de C. Ferrando.—Plassa de la Constitució.

SERVEY DE TRENS

SORTIDAS.

De Reus á Barcelona

5'04 m. correo (Per Villanova y Vilafranca) 1.ª, 2.ª y tercera.
8'56 m. exprés, primera y segona dimars, dijous y dissaptes, (per Vilanova).
12'11 t. mercancias, segona y tercera.
1'57 t. correo (per Vilanova.)

De Barcelona á Reus

5'25 m.(per Vilafranca).
9'46 m. (per Vilanova).
15'8 t. per id.
7'39 t. exprés (dimars, dijous y dissaptes.

De Reus á Mora

9'33 m.—1'04 t.—3'10 t.—7'49 y 9'57 nit.

De Mora á Reus

4'21 m.—8'00 m.—12'05 t.—6'04 t.—7'36 n

De Reus á Tarragona

8'30 m.—9'47 m.—2 t.—7'04 t.

De Tarragona á Reus

7'30 m.—12'25 t.—4'30 t.—8'20 n.

De Reus á Lleyda

8'10 m.—5'23 t.

De Lleyda á Reus

5 50 m.—3'50 t.

De Reus á Vimbodí

1'28 t. cotxes de 2.ª y 3.ª

De Vimbodí á Reus

9'53 m. cotxes de 2.ª y 3.ª.

De Tarragona á Valencia

9'30 m. y 11'30 n.

De Valencia á Taragona

11' m. y 6'30 t.

ADMINISTRACIÓ DE CORREUS-REUS

Horas d' arribada y sortidas de correos

ARRIBADAS

De Tarragona, 8'30 m.
De Barcelona (per Tarragona) 3'30 m.
De id. directe 10'30 t.
De id. id. 1'30 t.
De id. ab la correspondéncia extranjera (per Picamoixons y descendent de Lleyda) 7'30 t.
De Madrid y Zaragoza 2'30 n.
De Lleyda y Huesca 7'30 n.

NOTA: Los correos pera Filipinas sortirán de Barcelona lo 7 y 21 de Novembre y 15 y 19 de Desembre del corrent any. Los de Cuba surten d' aquesta Administració lo 7, 17 y 27 de cada mes, correo ordinari.

Altra.—Deu tenirse present que tots los vapors que conduheixen tropas de refors á Cuba, portant també correo.

SORTIDAS

Pera Barcelona á las 5'00 m.
Pera id. á las 2'00 t.
Pera Tarragona, Valencia y Murcia per S. Vicens 5 m
Pera id. id. id. (per idem) á las 2'00 t.
Pera Tarragona, directe á las 7'00 n.
Pera Lleyda, Huesca, Manresa, Sabadell, Tarrassa y sas líneas á las 8'00 m.
Pera Madrid, Saragossa, Teruel, provincias vascongadas, Castilla, Galicia, Andalucía y Extremadura á las 1'00 t.
Los pobles servits per peatons á las 9'00 m.

NOTA: A la correspondencia dirigida á Teruel, Andalucia y Extremadura, que 's deposita en los bussons desprès de la sortida del correo de Madrid, se li donaá sortida a las 7 de la nit per Tarragona.

DR. I. CARALT SALA

METJE OCULISTA

HA TRASLADAT SON CONSULTORI A LA

Ronda de Sant Pere núm. 9, pis principal

(entre 'l Passeig de Gracia y Plassa de Urquinaona).—BARCELONA.

CONSULTA de 10 á 12 y de 3 á 4.

Caramelos Pectorals

del metje SALAS

Curan la Bronquitis, Tos, Catarros, etc., netejan de mucositats l' aparato respiratori tan sols prenentne un al anarsen á dormir y altre á la matinada; composició inofensiva no conté medicament perillós.

DIPOSIT en Reus **Farmacia de Serra** Arrabal Santa Anna, 80.

Preu de la capsa 6 rals.

PARA ABONO DE TODAS LAS COSECHAS Y CULTIVOS
INDISPENSABLE Y DE EXCELENTES RENDIMIENTOS

EL COMBINADO EMPLEO DE LAS

ESCORIAS THOMAS

COMO ABONO FOSFATADO

GARANTIZADAS PURAS — SOLUBLES AL CITRATO

ESCORIA PULVERULENTA THOMAS — DE % — PUREZA GARANTIZADA

El más económico, el más eficaz, el más duradero.

SALES DE STASSFURT

COMO ABONO POTASICO

EN LAS FORMAS DE

SULFATO DE POTASA, CLORURO DE POTASA

SALES CALCINADAS RICAS EN SULFATO DE POTASA,

KAINITA, ETC.

bajo garantía del Sindicato de ventas de STASSFURT

NITRATO DE SOSA

como abono azoado

DE GRADUACION GARANTIDA DE 15 1/2 A 16 0/0 AZOE Y DE EFECTOS RAPIDOS Y SEGUROS

DIRIGIRSE PARA PROSPECTOS E INFORMES SOBRE EL EMPLEO

A D. OTTO MEDEM-VALENCIA